

HABER

AYŞEGÜL SAKARYA PEHLIVAN
asakarya@ekonomist.com.tr

Koronayla ortaya çıkan yeni meslekler

Kronik hastalığı olmayan Covid 19 hasta bakıcıları, virüs takipçileri, ateş ölçerler... Bunlar pandemi ile birlikte ortaya çıkan yeni iş ve mesleklerden sadece birkaçı. Yakında drone filo yöneticiliği ve endüstriyel robot uzmanlığı gibi yeni mesleklerin doğması bekleniyor.

Pandeminin tüm dünyada başlattığı köklü değişim, insan kaynakları sektörünü de derinden etkiledi. Bazı prestijli işler önemini yitirirken, bazı mesleklerin ise yıldızı parladı. Tüm bu değişim sürecinin odağında ise dijitalleşme yer aldı. Pandemiyle zorunluluk haline gelen dijitalleşmeyle birlikte özellikle internet, e-ticaret ve dijitalleşme süreçlerinin temelini oluşturan meslekler öne çıktı. Bu dönemde uzaktan çalışma ve online eğitimle ilgili işler ve bu işlerin altyapısını sağlayan yazılım ve donanım uzmanlarına talep arttı.

EN ÇOK ARANAN ROLLER

Uzaktan çalışanların verimliliklerini yönetmek önemli bir iş haline geldi. İnsanlar eve kapandığı için Netflix, Blutv, Digitürk ve D-Smart gibi eğlence platformları ve bu platformlara içerik üreten senaryo yazarları ve görsel tasarım uzmanlıklarının yıldızı parladı. Öte yandan pandemi ile e-ticarete yüzde 100'lere ulaşan artışlar oldu. Bu artış, tedarik zinciri ve lojistik sektörlerini de pozitif etkiledi. Web geliştiricileri ve veri tabanı uzmanlıkları öne çıktı. Kategori yöneticileri, pazar araştırması analistleri ve tedarik zinciri yöneticilerinin yıldızı parladı. Dijital satış, pazarlama ve strateji uzmanları en çok aranan roller arasına girdi. Ergene Consulting & HGA Group Türkiye Başkanı Murat Ergene, "Her zamankinden çok daha verimli çalışılması gereken yeni bir döneme girdik. Bu nedenle

ileri veri analitiği ve veri analistleri çok daha kıymetli hale geldi. Veriye dayalı karar alan liderler önem kazanıyor. Veri toplayan ve bu verileri analiz edecek uzmanlara olan ihtiyaç artıyor" diyor.

Temiz çevre ve doğa içinde yaşama olan büyük ilgi, kentsel tasarımı da gündeme taşıdı. Çevre mühendisliği ve şehir tasarımcıları, yükselen meslekler kategorisindeki yerini aldı. Pandemi ile Avrupa'nın siparişlerini belli alanlarda Çin'den Türkiye'ye kaydırması ve esnek genç üretim gücünün bu siparişleri karşılaması, şirketlerin iş hacmini artırmalarında etkili oldu. E-ticaret'te, kurye ve kargo dahil lojistik sektöründe, mobilya, elektronik gibi evle ilgili sektörlerde ve özellikle gıda sektöründe talep patlaması yaşandı. 2021 yılında da bu sektörlerde aynı seyrin sürmesi ve işe alımların artması bekleniyor.

VERİ DEDEKTİFLERİ PEŞİNİZDE

Pandemi dönemiyle birlikte birçok yeni meslek de ortaya çıkmaya başladı. Türkiye İnsan Yönetimi Derneği (PERYÖN) Yönetim Kurulu Başkanı Berna Öztınaz, ortaya çıkan yeni mesleklerin çeşitliliğine dikkat çekerek, şu örnekleri veriyor: "Sadece cerrahi maske üreticileri varken, artık yüz maskesi ve siperlik üreticilerinin ortaya çıkması, işyeri dezenfeksiyon uzmanlarının görece sayılarının artması, Covid-19 tarama testi uzmanları, koronavirüse yakalanmış olma ihtimali olan kişileri tespit ederek test ayarlayan Covid-19 temaslı takipçileri, Covid-19 hasta bakıcıları ve havaalanı, AVM, metro gibi kalabalık yerlerde konumlandırılan ateş ölçümcüler öne çıkıyor."

Beklentilere göre, önümüzdeki dönemde önemi giderek artan sağlık alanında genetik ve biyoteknoloji alanında çalışacak kişiler artacak. Michael Page Üst Düzey Yöneticisi Çağla Şengöz, otomasyon ve yapay zekânın işverenlerce de iş arayanlarca da daha yaygın hâle geleceğini belirtiyor. Özellikle yazılım

DİNÇER GÜLEYİN MERCER TÜRKİYE CEO'SU**"Dijital okur-yazarlık kritik özellik"**

"Küresel Yetenek Eğilimleri Araştırması'na göre şirketlerin yüzde 48'i ilk olarak yeni beceriler kazanma (reskilling) ve mevcut becerileri

geliştirme (upskilling) konusuna yatırım yapacağını söylüyor. Bunu yüzde 39 ile gelecekteki iş gücü ihtiyaçlarını tanımlama ve/veya yeniden yapılanma takip ederken, üçüncü sırada ise esnekliği yeniden tanımlama ve daha esnek kariyer yolları yaratma yer alıyor. Şirketler özellikle farklı segmentlerindeki çalışanlarına farklı yan haklar hatta farklı kariyer olanakları sunmak istiyor. Dijital okur-yazarlık, değişime ayak uydurmak için en kritik özellik olarak görülüyor."

BERNA ÖZTINAZ

mühendisliği, veri tabanı yöneticiliği, bilgi güvenliği analisti, web geliştiriciliği, mobil uygulama geliştiriciliği ve web tasarımcılığı gibi pozisyonların popülerliğini artırmış bekleniyor. Öte yandan tarım ve hayvancılık da dünyada öne çıkan sektörler arasında. İleri teknolojileri iyi kullananların, tarım ve hayvancılık alanında gelecekte büyük gelişmelere öncülük etmeleri bekleniyor. Bio-güvenlik ve gıda güvenliği alanlarında yaşanan gelişmeler, yeni iş alanları yaratmaya devam edecek. Tarım, hayvancılık, seracılık ve organik tarım gibi alanlarda akıllı tarım uzmanları gibi yeni meslekler ortaya çıkacak.

Yapay zekâ ve teknolojinin iş hayatındaki etkisi arttıkça bu alanda yeni roller ortaya çıkacak. Ancak yapay zeka artan bir hızla yola devam ederken, bunun kontrol ve verimliliğini ölçümlemek yine insani bir karar olacak. Oxygen Consultancy Genel Müdürü Zeynep Doğrul Aşar, "Perspektifimiz bu teknolojinin kariyerleri yok etmek yerine birçok alanda geliştirici ve destekleyici olması yönünde. Elbette bazı meslekleri geçersiz kılacak ama bunların yerine yeni meslekler oluşacak

robotlarla iş birliği gündeme gelecek" diyor. Yapılan araştırmalara göre önümüzdeki 10 yıl içinde; veri dedektifi, etik kaynak kullanımı yetkilisi, yapay zekâ iş geliştirme yöneticisi, programlama uzmanları, insan-makine ekip yöneticileri, sanal mağaza asistanı, sanal terziler gibi meslekler ortaya çıkacak.

**2025'e kadar öne çıkacak
19 MESLEK**

- 1 Veri Analistleri ve Veri Bilimciler
- 2 Yapay Zeka ve Makine Öğrenimi Uzmanları
- 3 Dijital Pazarlama ve Strateji Uzmanları
- 4 Proses Otomasyon Uzmanları
- 5 İş Geliştirme Uzmanları
- 6 Dijital Dönüşüm Uzmanları
- 7 Bilgi Güvenliği Analistleri
- 8 Yazılım ve Uygulama Geliştiricileri
- 9 Nesnelerin İnterneti Uzmanları
- 10 Proje Yöneticileri
- 11 İşletme Hizmetleri ve Yönetim Yöneticileri
- 12 Veritabanı ve Ağ Uzmanları
- 13 Robotik Mühendisler
- 14 Stratejik Danışmanlar
- 15 Yönetim ve Organizasyon Analistleri
- 16 Fintech Mühendisleri
- 17 Mekanik ve Makine Tamircileri
- 18 Organizasyonel Gelişim Uzmanları
- 19 Risk Yönetim Uzmanları

ZEYNEP DOĞRUL AŞAR

HABER

ŞİRKETLER NE YAPIYOR?

Şirketler de bu yeni döneme uyum sağlamaya hazırlanıyor. Bu doğrultuda işe alıma yönelik öncelikler değişiyor. Pandemiyle birlikte iş hayatında yaşanan hızlı değişim, çalışanların sadece yetkinliklerini değil, zihin yapılarını da güncellemeleri gerektiğini ortaya koydu. En fazla iş başvurusu alan teknoloji şirketleri arasında yer alan Microsoft Türkiye, her şeyi bilen değil, her şeyi öğrenmeye, gelişime açık zihin yapısına sahip insanları iş gücüne dahil etmeye özen gösteriyor. Başarıya ulaşmada en belirleyici unsurun değişime adaptasyon hızı olduğuna dikkat çeken Microsoft Türkiye İK'dan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Esra Gaon, "Özellikle tasarım odaklı düşünebilen, konulara inovatif bir bakışla yaklaşabilen ve bu özelliklerini analitik bir altyapıyla birleştirebilen gençler, kariyer yarışında bir adım öne çıkıyor" diyor.

ESRA GAON

Sağlık sektörünün neredeyse her alanında da pandemi etkisiyle artan bir ihtiyaç

FEYZA NARLI MANPOWER GROUP TÜRKİYE CEO'SU

"Restoran, otel ve inşaat temkinli büyür"

"2021 istihdam piyasasında e-ticaret, bilgi teknolojileri, sağlık, gıda, hijyen/temizlik ürünleri, üretim, ihracat, lojistik ve paketleme sektörlerinde istihdamartışı devam edecektir.

Restoran ve otel, inşaat, toptan ve perakende sektörlerinde ise temkinlilik öngörebiliyoruz. Yakın gelecekte hız esneklik ve verimliliğin daha çok ön planda olacağı düşünüyoruz. Daha fazla şirketin uzaktan çalışma sistemine dahil olacağını; birçok çalışan tarafından tercih edilen ve şirketlere maliyet açısından hem büyük avantaj hem uzaktan hem de ofisten çalışma imkânı getiren hibrit çalışma sisteminin en çok tercih edilecek çalışma modeli olacağını söyleyebiliriz."

söz konusu.

İlaç sektörünün önemi oyuncularından Pfizer medikal, klinik araştırmalar, farmakovijilans iş birimlerinde alımların artacağını öngörüyor. Pfizer Türkiye İK Direktörü Serra Uluşık, "Pandemide değişen çalışma koşullarına bağlı olarak çalışan bağlılığına, esenliğine, verimliliğine ve bunların ölçülmesine ağırlık verilecektir. Evden çalışma düzeni, bununla beraber çalışma koşulları ve yan haklar, birçok şirket için bu yıl da salgın seyrine göre yeniden değerlendirilecektir" diye konuşuyor.

SERRA ULUŞIK

Drone pilotları aranacak

■ 2022 yılına kadar, bulut teknolojileri özelinde Türkiye'de 112 binden fazla yeni iş imkânı doğacağı tahmin ediyor. 2025 yılında göreceğimiz iş alanlarının yüzde 80'i henüz mevcut değil. Dünya Ekonomik Forumu (WEF), 2025 yılına kadar global iş gücünün yüzde 50'sinin yeteneklerini yenilemesi gerektiğini belirtiyor.

■ Yapay zekâ ve makine öğrenimi uzmanı, büyük veri uzmanı, süreç otomasyon uzmanı, bilgi güvenliği analisti, kullanıcı deneyimi ve insan-makine etkileşimi tasarımcısı, robotik mühendisi ve blockchain uzmanı, iş hayatında en çok aranan unvanlar arasında yerini alacak.

■ Robotik üretim, yine yakın gelecekte drone filo yöneticiliği ve endüstriyel robot uzmanlığı gibi yeni meslekler doğuracak. İnsansız servis araçları, drone'ler ile teslimatlar yapacaklar. Drone pilotluğu da bu yeni meslekler kategorisinde yer alacak.

■ Virüs araştıran bilim insanları (virologlar), kronik hastalığı olmayan Covid 19 hasta bakıcıları, potansiyel hastaları arayan, bilgi veren ve test/tehdavi planlaması yapan virüs takipçileri, personelin, müşterilerin ateşlerinin ölçülmesinden sorumlu olan ateş ölçerler, pandemi ile birlikte yeni iş ve meslekler arasında yer alacak.